

**UCHWAŁA NR XVI/108/2020
RADY GMINY ŚWIĘTAJNO**

z dnia 15 stycznia 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 506 ze zm.), art.176 pkt 1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.), Rada Gminy Świętajno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Arkadiusz Deptuła

Załącznik do Uchwały
Nr XVI/108/2020
Rady Gminy Świątajno
z dnia 15 stycznia 2020 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
na lata 2020 -2022

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

PODSTAWY PRAWNE

CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO - DEMOGRAFICZNA GMINY ŚWIĘTAJNO

ODBIORCY PROGRAMU

CELE PROGRAMU

REALIZATORZY PROGRAMU

PRZEWIDYWANE EFEKTY

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

MONITORING I EWALUACJA

PODSUMOWANIE

WSTĘP

Program wspierania rodziny dla Gminy Świątajno na lata 2020 – 2020 został opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz.1111 ze zm.).

Stworzenie spójnego, ukierunkowanego na określone działania programu dla Gminy Świątajno pozwoli na planowanie i ukierunkowanie aktywności mających wspierać rodziny i zapobiegać marginalizacji osób i rodzin w środowisku lokalnym. Ponadto przygotowanie programu wymagało dokonania diagnozy sytuacji społecznej, opiekuńczo-wychowawczej, materialnej i zawodowej rodzin na terenie Gminy, a tym samym interdyscyplinarne ujęcie problemu wykluczenia społecznego.

PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz.1111 ze zm.)

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r., poz. 1390 ze zm.)

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 r. poz. 2277 ze zm.)

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY ŚWIĘTAJNO

Gmina Świątajno jest położona w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie szczycieńskim, w sercu regionu znanego jako „Zielone Płuca Polski”. sąsiaduje z gminami: Dźwierzuty, Szczytno (gm. wiejska), Piecki, Ruciane - Nida i Rozogi.

Pod względem administracyjnym Gmina obejmuje 15 sołectw, w których skład wchodzi 24 miejscowości. Największą z nich jest Świątajno (siedziba władz samorządowych), Spychowo i Kolonia.

Gmina znajduje się w niedalekiej odległości od miasta powiatowego – Szczytna (18 km), Ponadto przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 53 (Olsztyn - Ostrołęka), droga krajowa nr 59 (Giżycko-Rozogi) oraz linia kolejowa Szczytno-Pisz. Odległość od Olsztyna - siedziby władz administracyjnych województwa wynosi 70 km. Położenie geograficzne gminy oraz układ dróg lokalnych i regionalnych powodują, iż lokalizacja gminy względem ważnych punktów węzłowych (aglomeracji) jest średnio korzystna. Gmina Świątajno zajmuje powierzchnię 27955 ha i stanowi 14,5 % powierzchni powiatu szczycieńskiego. W Gminie Świątajno zamieszkuje obecnie 5898 mieszkańców,

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątajnie objął szeroko rozumianym wsparciem 289 rodzin, w tym 130 rodzin z dziećmi. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej były niskie dochody (ubóstwo) oraz bezrobocie.

Z powodu ubóstwa korzystało ze wsparcia 203 rodziny, 100 rodzin z powodu bezrobocia, 20 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie to za sobą nie tylko niedostatek ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie,

utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie w pieczy zastępczej z terenu Gminy Świętajno umieszczonych jest 16-ro dzieci, w tym 6 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 3 dzieci w Domu Dziecka.

W zakresie tym zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Świętajno współfinansuje pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Szczytnie wskazują, że obecnie 11 rodzin z terenu gminy objętych jest opieką kuratora w zakresie opiekuńczo-wychowawczym. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2019 r. wynika, że u 8 rodzin, w których wychowywano dzieci wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”.

W związku z nadużywaniem alkoholu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wszczęła 13 postępowań zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu uzależnień od alkoholu.

Jak wynika z danych oświatowych na terenie gminy funkcjonują 4 szkoły podstawowe, przedszkole, niepubliczne przedszkole, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. W 2019 roku do szkół podstawowych uczęszczało 415 dzieci.

Na terenie gminy funkcjonują 2 przedszkola w tym 1 niepubliczne i 3 oddziały przedszkolne. W 2019 roku do przedszkoli uczęszczało łącznie 185 dzieci.

Ze stypendium skorzystało 215 uczniów.

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętajnie finansował dożywianie w szkołach i przedszkolach 205 dzieciom z rodzin najuboższych.

W ramach udzielania wsparcia w ośrodku pomocy społecznej zatrudniony jest asystent rodziny. Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

ODBIORCY PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

CELE PROGRAMU

Cel główny: Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich.
2. Profesjonalne wsparcie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji wychowawczych
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Cele szczegółowe będą osiągnane poprzez realizację zadań:

Cel szczegółowy:

1 Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich.

- ✓ Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych poprzez wzmocnienie funkcji rodziny ,
- ✓ Poprawa świadomości społecznej w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodzin poprzez promowanie właściwych postaw rodzicielskich (edukacja społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych oraz organizowanie spotkań , pogadanek np. na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwość wsparcia w tym zakresie),
- ✓ Propagowanie zdrowego stylu życia w rodzinach poprzez funkcjonowanie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży o profilu opiekuńczo- wychowawczym
- ✓ Prelekcje w szkołach dotyczące więzi rodzinnych i ich ewentualnych zagrożeń
- ✓ Upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny (organizowanie uroczystości i imprez dla dzieci i rodziców),
- ✓ Profilaktyka lecznicza obejmująca zdrowie dziecka i rodziców,

Cel szczegółowy

2 Profesjonalne wsparcie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji wychowawczych

- ✓ Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny ,
- ✓ Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w prawidłowym pełnieniu ról rodzicielskich (psychologiczna, prawna, pedagogiczna)
- ✓ Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się pracą z rodziną w szczególności placówkami oświatowymi, kuratorami, koordynatorami pieczy zastępczej, policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- ✓ Pomoc materialna i rzeczowa dla dzieci i rodzin,
- ✓ Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców,
- ✓ Prowadzenie placówek wsparcia dziennego (świetlice opiekuńczo-wychowawcze)
- ✓ Współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo - wychowawcze rodziny.

Cel szczegółowy 3

Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej

- ✓ Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się pracą z rodziną, zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem wymiaru sprawiedliwości, właściwym ze względu na położenie gminy.
- ✓ Wspieranie rodzin poprzez pracę z asystentem rodziny i tworzenie planu pomocy dziecku i rodzinie
- ✓ Zapewnienie wsparcia psychologicznego, rodzinnego, prawnego;
- ✓ Partycypowanie w kosztach umieszczenia w pieczy zastępczej
- ✓ Poradnictwo dla rodziców biologicznych,
- ✓ Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań i niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

REALIZATORZY PROGRAMU

L.p	Cele szczegółowe	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki służby zdrowia, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie	2020-2022
2.	Profesjonalne wsparcie rodzin	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki służby zdrowia, wymiar sprawiedliwości - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie	2020-2022
3.	Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki służby zdrowia, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie	2020-2022

PRZEWIDYWANE EFEKTY

- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności;
- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- zmniejszenie ryzyka powielania negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży;
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i młodzieży;
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinach;
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej;
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji;

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu będzie odbywać się w ramach posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Świętajno oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego rozwiązywania swoich problemów. Zwiększy to ich szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnego potencjału. Ważnym elementem realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Przewodniczący Rady Gminy

Arkadiusz Deptuła

Uzasadnienie

Obowiązek opracowania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny wynika z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ostatni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 został uchwalony Uchwałą Nr XXX/184/2017 z dnia 01 marca 2017r. Opracowanie kolejnego programu jest odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy w/w ustawą.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Arkadiusz Deptuła